

ČESKÁ **ČNB** NÁRODNÍ BANKA

VĚSTNÍK

Částka 5

Ročník 2004

Vydáno dne 2. března 2004

O b s a h :

ČÁST OZNAMOVACÍ

3. Úřední sdělení České národní banky ze dne 2. března 2004
Výklad ustanovení § 1 písm. i), § 3 odstavce 1, 2 a 3 a § 9 devizového zákona
č. 219/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Třídící znak							
2	0	3	0	4	6	2	0

ÚŘEDNÍ SDĚLENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY
ze dne 2. března 2004

Výklad ustanovení § 1 písm. i), § 3 odstavce 1, 2 a 3 a § 9 devizového zákona č. 219/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů

K otázce spolupráce devizového místa s fyzickými a právnickými osobami na základě mandátních a obdobných smluv nebo pokynů v souvislosti s bezhotovostním obchodováním s devizovými hodnotami

Česká národní banka ke spolupráci devizového místa s fyzickými a právnickými osobami na základě mandátních a obdobných smluv nebo pokynů v souvislosti s bezhotovostním obchodováním s devizovými hodnotami sděluje:

Podle § 1 písm. i) devizového zákona č. 219/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „devizový zákon“), se obchodem s devizovými hodnotami rozumí především poskytování služeb třetím osobám, jejichž předmětem je nákup nebo prodej devizových hodnot provedený na vlastní nebo cizí účet, zprostředkování nebo jiné obstarání takového nákupu nebo prodeje, včetně přijímání a předávání pokynů k jeho provedení nebo zajištění.

Podle § 9 odst. 1 devizového zákona mohou provádět obchody s devizovými hodnotami, je-li tato činnost podnikáním¹⁾, pouze devizová místa v rozsahu stanoveném v bankovní nebo jednotné licenci nebo v devizové licenci²⁾. Dále jsou v § 9 odst. 2 devizového zákona uvedeny osoby, které ke své podnikatelské činnosti nepotřebují devizovou licenci, protože jsou k ní oprávněny přímo na základě zvláštního zákona (např. spořitelni a úvěrová družstva na základě oprávnění ze zákona č. 87/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, pojišťovny na základě oprávnění ze zákona č. 363/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, apod.).

Každému, kdo by prováděl obchody s devizovými hodnotami bez příslušné licence nebo oprávnění, hrozí sankce České národní banky. Kromě toho by mohlo být obchodování s devizovými hodnotami bez příslušné licence nebo oprávnění posuzováno i jako neoprávněné podnikání s odpovídajícími trestněprávními sankcemi fyzických osob podle příslušných ustanovení trestního zákona č. 140/1961 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Za zprostředkování nebo jiné obstarání obchodů s devizovými hodnotami ve smyslu § 1 písm. i) devizového zákona, se považuje činnost vykonávaná jako podnikání fyzickou nebo právnickou osobou pro třetí osobu jak jménem třetí osoby, tak vlastním jménem ve prospěch třetí osoby. Zprostředkování může spočívat kupříkladu i ve zprostředkování nebo obstarání možnosti třetí osoby uzavřít smlouvu o nákupu nebo prodeji devizových hodnot s devizovým místem.

¹⁾ § 2 odst. 3 zákona č. 513/1999 Sb., obchodní zákoník

²⁾ nestanoví-li zákon jinak – viz § 3 odst. (4) devizového zákona

Z výše uvedeného je zřejmé, že činnost fyzické nebo právnické osoby, která není devizovým místem a která na základě mandátní, příkazní, komisionářské nebo obdobné smlouvy uzavřené s devizovým místem nebo na základě devizovým místem udělené plné moci nebo pokynu, jako podnikání zprostředkovává nebo jiným způsobem obstarává bezhotovostní obchody s devizovými hodnotami, je zprostředkováním nebo jiným obstaráním devizového obchodu ve smyslu § 1 písm. i) devizového zákona. To znamená, že se jedná o činnost, k jejímuž výkonu je nutné mít příslušnou devizovou licenci nebo oprávnění³⁾. Bez této licence nebo oprávnění vykonává fyzická nebo právnická osoba uvedenou činnost neoprávněně.

Česká národní banka musí zajistit, aby obchody s devizovými hodnotami poskytovaly osoby splňující předpoklady pro udělení devizové licence, a že takto poskytované služby budou vykonávány v souladu s podmínkami stanovenými devizovým zákonem a Vyhláškou České národní banky č. 434/2002 Sb., kterou se stanoví náležitosti žádosti o udělení devizové licence, předpoklady pro provádění některých obchodů s devizovými hodnotami a postup pro nakládání s padělanými nebo pozměněnými prostředky (dále jen „Vyhláška“).

Žádosti o devizovou licenci se předkládají České národní bance na základě § 3 odst. 2 devizového zákona a v souladu s příslušnými ustanoveními Vyhlášky. Česká národní banka při posuzování žádosti o devizovou licenci přihlíží, v souladu s § 3 odst. 3 devizového zákona, zejména k technickým, organizačním a finančním předpokladům žadatele a odborné způsobilosti osob vykonávajících řídicí funkce a provádějících obchody s devizovými hodnotami a k jejich bezúhonnosti. Žadatel o devizovou licenci proto musí České národní bance doložit svojí žádost o devizovou licenci příslušnými dokumenty.

Devizové místo je také povinno, v souladu s § 17 odst. 1 Vyhlášky nahlásit České národní bance všechny změny v údajích (tedy i v údajích týkajících se personálních předpokladů pro činnost devizového místa) a dokladech předložených v žádosti o devizovou licenci.

Devizové místo je také podle § 19 odst. 2 písm. f) a g) Vyhlášky povinno zajistit kvalifikované poskytování služeb a poradenství v zájmu svých klientů a při propagaci svých služeb nepoužívat nepravdivé či zavádějící informace.

Jednání devizového místa v souvislosti s bezhotovostními obchody s cizí měnou, zabezpečované prostřednictvím fyzických či právnických osob způsobem popsáním shora, **lze hodnotit jako převod devizové licence**. Uvedeným jednáním by mohlo i na straně devizového místa dojít k porušení devizových předpisů.

Člen bankovní rady:
Ing. Pavel Štěpánek, CSc. v.r.

Sekce řízení rizik a podpory obchodů
Odpovědný zaměstnanec:
JUDr. Gabriela Jakubcová, tel: 224414445

³⁾ viz § 9 odst. 1 a 2 devizového zákona